

Средно училище "Неофит Рилски"

град Харманли, ул " Александър Стамболийски" 54 тел: 037383143 www.sounr-harmanli.com
e-mail: gimnazia@sounr-harmanli.com ; sounr_harmanli@abv.bg

Утвърдил:.....
/ Валентина Павлова /

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ПРИ
СУ „НЕОФИТ РИЛСКИ”- ГР. ХАРМАНЛИ,
ОПРЕДЕЛЯЩ МОРАЛНИТЕ ЦЕННОСТИ И ПРАВИЛА
ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЛУЖЕБНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС СЛУЖИТЕЛИ И
ГРАЖДАНИ**

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. НОРМАТИВНА ОСНОВА

3. РАЗДЕЛ ПЪРВИ. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

**4. РАЗДЕЛ ВТОРИ. ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В
УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**

**4.1. ГЛАВА I: ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ, СЛУЖИТЕЛИ И
УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕТО**

**4.2. ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ**

4.3. ГЛАВА III: ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

4.4. ГЛАВА IV: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

4.5. ГЛАВА V: РОДИТЕЛИ

5. РАЗДЕЛ ТРЕТИ: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

6. РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

7. РАЗДЕЛ ПЕТИ: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

8. РАЗДЕЛ ШЕСТИ: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

9. РАЗДЕЛ СЕДМИ: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

10. РАЗДЕЛ ОСМИ: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

11. РАЗДЕЛ ДЕВЕТИ: ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца/ ученици в сферата на образованието, регламентирайки етичните правила и норми, които следва да се прилагат при изпълнение на служебни задължения и в случаи на конфликт на интереси, установявайки общи норми на институционално поведение.

2. НОРМАТИВНА ОСНОВА

Етичният кодекс на СУ „Неофит Рилски“ – гр. Харманли е в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Конституцията на РБ, Закона за защита правата на детето, Стандарта за приобщаващо образование. Етичният кодекс има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция.
3. Да подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае и регламентира моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, между членовете в колектива и към обществото.
5. Да регламентира етичните норми на поведение в колектива и така да създаде оптимални условия за работата в училището.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.(1) Етичният кодекс на СУ „Неофит Рилски“ – гр. Харманли е създаден на основание чл. 175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование;
2. Ориентираност към интересите и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите потребности и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности;
3. Равен достъп до качествено образование;
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.

Чл.1.(2) Етичният кодекс е приет от Педагогическия, Обществения и Ученическият съвет.

Чл.1.(3) Етичният кодекс е публикуван на сайта на училището.

Чл.2. Етичният кодекс има за цел:

(1) Да повиши общественото доверие в морала, професионализма и квалифицираността на работещите в образователния сектор и да издигне неговия престиж.

(2) Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична работна атмосфера в училищната среда.

(3) Да предотврати създаването на кръгове на влияние и прокарване на лобистки интереси в образователната среда, гарантирайки равнопоставеността на всяка учебна дисциплина и избираемостта ѝ (в случаите, когато съответната учебната програма го предполага).

(4) Да съдейства за придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорно гражданско участие.

(5) Да подпомогне формирането на толерантност към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин и към хората с увреждания.

Чл.3. Работещите с деца и ученици изпълняват своите функции, придържайки се към основните постулати на образователния модел при работа с подрастващи:

(1) Детството е изключително важен период от живота на човека.

(2) Семейството е най-естествената среда за развитието на детето/ ученика.

(3) Всяко дете/ ученик притежава неповторима уникалност и стойност.

(4) На всяко дете/ ученик е гарантирано правото на:

3.4.1. свобода на изразяване на мнение;

3.4.2. свобода на мисълта, съвестта и религията;

3.4.3. формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

(5) Всяко дете/ ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие.

(6) Всяко дете/ ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(7) Всяко дете/ ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

(8) Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето/ ученика.

(9) Всяко дете/ ученик, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от съответната рискова ситуация.

(10) Децата/ учениците с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

(11) Работещите с деца/ ученици трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ , СЛУЖИТЕЛИ И УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕТО

Чл.4.(1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.5.(1) Всички работници и служители в СУ „Неофит Рилски” са длъжни:

5.1.1. Да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

5.1.2. Да съдействат за провеждането на държавната образователна политика, основаваща се на принципите на правовата държава.

5.1.3. Да осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.

5.1.4. Да извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно и да се стремят към непрекъснато оптимизиране на работата си в интерес на ученика.

5.1.5. Да не накърняват престижа на училището не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

Чл.5.(2) Педагогическите специалисти са длъжни:

5.2.1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

5.2.2. Да разбират и уважават индивидуалността на всеки ученик.

5.2.3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.

5.2.4. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.

5.2.5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

5.2.6. Да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите им.

5.2.7. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

5.2.8. Да не участват в практики, които компроментират и дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

5.2.9. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално.

5.2.10. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

5.2.11. Когато му станат известни действия или ситуации, застрашаващи здравето и сигурността на ученик, учителят (служителят) има моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.

Чл. 6. На всички ученици е гарантирано правото:

6.1. Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда.

6.2. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес.

6.3. Да избират учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове.

6.4. Да получават достъп до библиотечно-информационно обслужване.

6.5. Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си.

6.6. Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие от всички педагогически специалисти.

6.7. Да бъдат равнопоставени, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус, както и свободно да изразяват мнение.

6.8. Да получават закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

6.9. Да участват в проекти и програми, предложени от училището.

6.10. Да дават мнения и предложения за училищните дейности.

6.11. Чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането на въпроси, отнасящи се до живота на училищната общност.

Чл. 7. Всички ученици от СУ "Неофит Рилски", гр. Харманли са длъжни:

7.1. Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.

7.2. Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.

7.3. Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.

7.4. Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.

7.5. Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.

7.6. Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.

7.7. Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.

7.8. Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.

7.9. Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.

7.10. Да проявява внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.

7.11. Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.

7.12. Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.

7.13. Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.

7.14. Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

7.15. Да не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

7.16. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл.8. Учениците, като част от училищната общност, приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

8.1. Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.

8.2. Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.

8.3. Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

8.4. Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора – деца или възрастни.

8.5. Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.

8.6. Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.

8.7. Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./

8.8. Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.

8.9. Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.

8.10. Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл. 9. За нарушение на нормите записани в чл. 7 и чл.8 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 10. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително

нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл. 11. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на СУ „Неофит Рилски“, гр. Харманли, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

ГЛАВА II

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл.12. СУ „Неофит Рилски” осигурява подкрепата за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинени на разпоредбите на Чл. 174 от ЗПУО.

Чл.13. Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна и е уредена в ЗПУО, § Стандарта за приобщаващо образование.

Чл.14. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата и с деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.15. Общата подкрепа се осигурява за всички ученици.

Чл.16. Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа на личностното развитие в училището.

Чл.17. Екипът за подкрепа на личностното развитие се създава със заповед на директора за определено дете или ученик по чл. 187, ал.2.

Чл.18. Екипът за подкрепа на личностното развитие в училището:

18.1. Идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване.

18.2. Извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.

18.3. Изготвя и реализира план за подкрепа.

18.4. Извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.

18.5. Изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.19. (1) СУ „Неофит Рилски” самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. Развитие на училищната общност.

2. Изграждане на позитивен организационен климат.

Чл.19. (2) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Чл.19. (3) При работа с учениците в училище педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на

причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

Чл.19. (4) При работата с учениците педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на превенцията и ранното оценяване на риска от трудностите, заложи в Програмата за превенция на ранното напускане на училище и Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи.

Чл.19. (5) Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, с който всички педагогически специалисти са длъжни да се запознаят и прилагат в работата си.

ГЛАВА III ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл.20. Функциите на Педагогическия съвет при приемане на вътрешни нормативни актове, свързани с дейността за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност, са разписани в чл.263 от ЗПУО и е необходимо да бъдат прилагани чрез:

20.1. Предприемане на мерките за превенция за възникване на конфликти и превантивни дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност.

20.2. Изграждане на стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране.

20.3. Правилник за дейността на училището.

20.4. Изграждане на постоянно действащи комисии.

20.5. Етичната комисия работи с държавните образователни стандарти: за управление на качеството в институциите; за приобщаващото образование; за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; за организацията на дейностите в училищното образование.

20.6. Комисията по противодействие на училищния тормоз и превенция на агресията и насилието работи със стандартите за приобщаващото образование; за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; за организацията на дейностите в училищното образование.

20.7. Комисията по качество работи с всички стандарти по чл. 22 от ЗПУО.

20.8. Комитетът по условията на труд работи със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.

20.9. Педагогическият съвет приема годишен план за дейността на училището, който включва конкретните дейности за постигане на стратегическите цели, програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

20.10. Педагогическият съвет предлага на директора разкриване на занимания по интереси; прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в закона случаи; участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност; периодично проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки с цел подобряване на образователните резултати.

ГЛАВА IV ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл.20. (1) На основание чл. 265 от ЗПУО се създава Обществен съвет, който е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл.21. (2) Общественият съвет в училището: одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ; участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи; предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията и външното оценяване; участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

При неодобрение от Обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от Педагогическия съвет. При повторното им разглеждане Педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

ГЛАВА V РОДИТЕЛИ

Чл.22.1. Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище:

22.1.1. Да получават информация за успеха и развитието на децата си, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

22.1.2. Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

22.1.3. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, засягащи правата и интересите на ученика;

22.1.4. Да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

22.1.5. Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

22.1.6. Да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на училището и на центъра за подкрепа за личностното развитие.

Чл.23.1. Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището:

23.1.1. Да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;

23.1.2. Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

23.1.3. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

23.1.4. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

23.1.5. Да участват в родителските срещи;

23.1.6. Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

Чл.23.2. Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 24. Първостепенна отговорност на работещите в училище е да подпомагат семейството при възпитанието на децата.

Чл.25. Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 26. Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 27. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения.

Чл. 28. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл. 29. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца, и да им се дава възможност да упражняват правото си да откажат участието.

Чл. 30. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване и да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 31. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи и в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 32. Да спазват правилата за поверителност на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето да става само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 33. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работят открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнат на всички страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане на страна в конфликта и изразяване на пристрастност.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 34(1) В отношенията с колегите си учителят/служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

34(2) Уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл. 35. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на председателя на Етичната комисия.

Чл.36. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят/служителят трябва да дава пример, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл.37. Да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество, колегиалност и коректност.

Чл.38. Да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.39. Да работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, а също така да проявява нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.40. Учителят/Служителят предоставя висококачествени програми и услуги. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл.41. Работи за създаване на сигурна обществена среда за детето.

Чл.42. Работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата.

Чл.43. Съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.44. Работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото в случаите на нарушаването им.

Чл.44.1. Работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и се противопоставя на тези, които го нарушават.

Чл.44.2. Учителят/Служителят се задължава:

44.2.1. Да уважава индивидуалността и потенциала на всяко дете.

44.2.2. Да работи в интерес на детето.

44.2.3. В работата си категорично да не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.

44.2.4. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.

44.2.5. Да уважава колегите, да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичния кодекс.

44.2.6. Да поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията, уменията и компетентностите си.

44.2.7. Да служи като застъпник на детето в общността и обществото.

44.2.8. Да спазва етичните правила, заложиени в този кодекс.

44.2.9. Да изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица.

44.2.10. Длъжен е да спазва правилата за конфиденциалност на служебната информация, опазвайки данните и личната информация на гражданите, станали му известни при (или по повод на) изпълнението на служебните му задължения.

РАЗДЕЛ VI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.45.1. Професионализмът на работещите в СУ „Неофит Рилски” се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно:

45.1.1. Учителят/Служителят подпомага органа на държавна власт, демонстрирайки висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

45.1.2. Когато прави предложения пред ръководството на училището, предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.45.2. Задължения на учителя/служителя са:

45.2.1. Да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на административното ръководство.

45.2.2. Може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна/писмена заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

Чл.46. Поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл.46.1. Противодейства на корупционни практики и на други неправомерни действия.

Чл.46.2. Не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл.47. Учителят/Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на институцията, в която работи.

Чл.48. При изпълнение на служебните си задължения опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели, а също така е длъжен своевременно да информира за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.49. Учителят/ Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложи в длъжностната му характеристика или чрез административни актове. Етичният кодекс санкционира практики, компроментиращи стандартното времетраене на учебните часове.

Чл.50. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителят е длъжен да се придържа към поведение, което не уронва престижа на училището като институция.

Чл.51. Учителят/ Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ VII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 52. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, учителят/служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

Чл. 53. Учителят/Служителят не може да използва служебното си положение за лично (и на семейството си) облагодетелстване.

Чл. 54. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, учителят/служителят може да се оттегли от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

Чл. 55. Когато смята, че дадена дейност е несъвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това с директора.

РАЗДЕЛ VIII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.56. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището се създава Комисия по етика.

Чл.57. Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на Етичния кодекс.

Чл.58. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

Чл.59. Комисията по етика приема правила за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет и които се утвърждават от директора.

Чл.60. Комисията по етика отчита дейността си на годишния педагогически съвет.

Чл.61. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл.62. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.

Чл. 63. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което директорът взема решение.

РАЗДЕЛ IX

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.64. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Закона за преудучилищното и училищно образование и Кодекса на труда.

Чл.65. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

Чл.66. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от директора, членовете на Комисията по етика, членовете на Обществения съвет и от членовете на Ученическия съвет, както и от всеки член на училищната общност.

Чл.67. Изменения в настоящия кодекс могат да се направят след внасянето на писмено мотивирано предложение в Етичната комисия или при директора от всеки член на училищната общност, след което се предлагат за одобрение от педагогическия съвет.

Забележки:

1. Комисията по етика си запазва правото да не разглежда анонимни сигнали.
2. В случай на постъпване на сигнал, предполагащ и мнение на специалист в съответна научна област, Комисията по етика си запазва правото да потърси компетентно становище от представителите на останалите училищни комисии.

КОМИСИЯ:

1. **Нина Атанасова-**
2. **Виолета Желева-**
3. **Атанас Грозев-**